

UCHWAŁA NR 0102-114/24
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W OLSZTYNIE

z dnia 6 marca 2024 r.

w sprawie badania zgodności z prawem Uchwały Nr BRM.0007.4.2024 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Oleckiemu.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 07 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 08 marca 1998 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.),

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność Uchwały Nr BRM.0007.4.2024 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Oleckiemu.

Uzasadnienie

W dniu 23 lutego 2024 r. Rada Miejska w Olecku podjęła Uchwałę Nr BRM.0007.4.2024 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Oleckiemu. W dniu 27 lutego 2024 r. przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie, celem zbadania jej postanowień pod względem zgodności z prawem.

Pismem z dnia 28 lutego 2024 r. zawiadomiono Miasto Olecko, iż uchwała będzie rozpatrywana na posiedzeniu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie (dalej: Kolegium Izby) w dniu 6 marca 2024 r. Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych w posiedzeniu Kolegium Izby ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana. Przedstawiciel Miasta Olecko, nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium Izby.

Stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, orzekanie o nieważności uchwał i zarządzeń, w sprawach wymienionych w art. 11 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy, zastrzeżono dla kolegium regionalnej izby obrachunkowej. Przepis art. 11 ust. 1 pkt 2 i 4 cyt. wyżej ustawy wskazuje, że właściwość rzeczowa regionalnych izb obrachunkowych obejmuje uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach budżetu i jego zmian oraz zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Kolegium Izby, badając przedmiotową uchwałę stwierdziło co następuje:

W § 1 badanej uchwały postanowiono udzielić z budżetu Gminy Olecko pomocy finansowej Powiatowi Oleckiemu na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1812N od drogi wojewódzkiej 655 - Gordejki”, natomiast w § 2 wskazano, iż pomoc finansowa, o której mowa w § 1, zostanie udzielona w formie dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Olecko na 2024 r. w wysokości 330 348,25 zł (słownie: trzysta trzydzieści tysięcy trzysta czterdzieści osiem złotych dwadzieścia pięć groszy).

Kolegium Izby badając ww. uchwałę stwierdza, iż w budżecie Miasta Olecka na dzień podjęcia badanej uchwały zaplanowano niewystarczające środki na udzieloną dotację w postaci pomocy finansowej. W budżecie Miasta Olecka na rok 2024 zaplanowano kwotę 327.073,97 zł a wartość wskazana w badanej uchwale to kwota 330.348,25 zł.

Art. 211 ust. 1, 4 i 5 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) stanowi, że budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, a podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego, w danym roku budżetowym, jest uchwała budżetowa, której elementem jest budżet jednostki samorządu.

Zgodnie z art. 46 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich, z zastrzeżeniem art. 136 ust. 4 i art. 153 tej ustawy, a stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 2 wym. ustawy wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego.

W świetle przywołanych powyżej przepisów prawa, podstawę do zawarcia umowy dotacji w określonej kwocie oraz w konsekwencji dokonania wydatków tytułem przekazania dotacji (w tym podjęcie uchwały o udzieleniu dotacji), stanowi plan wydatków określony przez organ stanowiący w budżecie jednostki samorządu terytorialnego. Wobec powyższego Kolegium Izby stwierdziło, że Uchwała Nr BRM.0007.4.2024 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Oleckiemu, w sposób istotny narusza art. 211 ust. 1, 4 i 5 ustawy o finansach publicznych.

Powyższe naruszenie zdaniem Kolegium Izby stanowi podstawę do wyeliminowania uchwały z obrotu prawnego. Omawiane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu, których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą ex tunc, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia: 15 czerwca 2021 r., sygn. akt III OSK 3457/21, 29 września 2021 r. sygn. akt I OSK 4382/18, 13 stycznia 2022 r., sygn. akt III OSK 542/21, 23 lutego 2022 r., sygn. akt III OSK 2954/21, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Zgodnie z ukształtowaną linią orzecniczą sądów administracyjnych, przyjęć należy, iż do rodzajów naruszeń przepisów skutkujących nieważnością uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego (lub jej

części) zaliczyć należy naruszenia: przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego – przez wadliwą ich wykładnię – oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał (np. wyrok NSA z 11 lutego 1998 r. sygn. II SA/Wr 1459/97).

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium RIO w Olsztynie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie, w terminie 30 dni od daty jej otrzymania, za pośrednictwem tutejszej Izby.

Prezes

Bogdan Gaber